

WIADOMOŚCI UNIwersYTECKIE

EMPLARZ OBOWIĄZKOWY
BIBLIOTEKA
UMCS
LUBLIN

KWIECIEŃ 1999
WYDANIE WYBORCZE

PL ISSN 1233-216X
numer bezpłatny

MIESIĘCZNIK • UNIwersYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

WYBORY NA KADENCJĘ PRZEŁOMU TYSIĄCLECI

fol. Maciej Przysucha

Redakcja „Wiadomości Uniwersyteckich” przedstawia środowisku akademickiemu Uniwersytetu Marii-Curie Skłodowskiej sylwetki i programy kandydatów na stanowisko rektora w kadencji 1999-2002.

Marian Harasimiuk

Profesor dr hab. Marian Harasimiuk urodził się w rodzinie nauczycielskiej w Lublinie w 1941 roku. Tu ukończył w roku 1958 Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Zamoyskiego i rok później rozpoczął studia geograficzne na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi UMCS. Po III roku studiów otrzymał propozycję pracy w Zakładzie Geografii Fizycznej na stanowisku technika - tak więc od 37 lat nieprzerwanie pracuje na Uniwersytecie. Studia ukończył w roku 1964, doktorat obronił w 1973, kolokwium habilitacyjne w 1981, a tytuł profesora otrzymał w roku 1990. Do końca roku 1978 pracował w Zakładzie Geografii Fizycznej, a następnie objął kierownictwo Pracowni Badań Geologicznych LZW. W roku 1990 wygrał konkurs na stanowisko kierownika Zakładu Geologii i tę funkcję pełni do chwili obecnej. W roku 1987 wybrany został prodziekanem Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi, trzy lata później dziekanem Wydziału, a w 1993 śp. rektor prof. dr hab. Eugeniusz Gąsior zaproponował prof. dr. Marianowi Harasimiukowi stanowisko prorektora i propozycja ta została zaakceptowana przez Kolegium Elektorów - tę funkcję powierzono Mu ponownie w wyniku nadzwyczajnych wyborów po śmierci rektora Gąsiora, już w ekipie rektora prof. dr hab. Kazimierza Goebela, a następnie, trzy lata później, na kadencję 1996-1999.

Marian Harasimiuk

PRACUJMY RAZEM DOBRZE

Dwukrotnie społeczność akademicka powierzała mi funkcję prorektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Dziś, po prawie sześciu latach jej pełnienia, stoję przed Państwem jako kandydat do najwyższego, zaszczytnego, ale trudnego i odpowiedzialnego stanowiska rektora Uczelni. Aktywnie uczestnicząc w zarządzaniu Uczelnią od prawie 12 lat (i to w jakże trudnym okresie transformacji ustrojowej państwa i oczywiście także całego systemu szkolnictwa wyższego) mam pełną świadomość wszelkich trudności i problemów, jakie Uniwersytet może napotkać w najbliższych kilku latach. Wiem dobrze, co w mijającym okresie udało się osiągnąć, jakie zmiany się dokonały, ale wiem też, czego nie zdołaliśmy załatwić i dlaczego. Pełną ocenę mijających dwu kadencji pozostawiam Państwu, moim zdaniem osiągnięcia przeważają nad porażkami i sprawami, których załatwić się nie udało. Dlatego też mam odwagę stanąć przed Państwem w celu weryfikacji mego osądu o osiągnięciach Uczelni i akceptacji planu dalszych działań, które poniżej postaram się przedstawić.

Dziś, przy tej wielkości uczelni, skali problemów, które na co dzień należy rozwiązywać, a także wyzwań, jakie stawia przed uniwersytetami wiek XXI (do którego wkroczymy w połowie nadchodzącej kadencji), zarządzanie uczelnią wymaga przede wszystkim umiejętności menedżerskich i doświadczenia, wynikającego z pełnienia w niej określonych funkcji. Kierowanie dużą jednostką wymaga przy tym pracy zespołowej, w gronie kompetentnych współpracowników, gotowych poświęcić swój czas i siły dla Uniwersytetu. Doświadczenia mijających kadencji jednoznacznie wskazują, jak ważne są: lojalność, wzajemne zaufanie i zgodna współpraca w zespole rektorskim, ułożenie dobrych partnerskich stosunków z zespołami dziekańskimi na wszystkich wydziałach, ale także wciągnięcie do zespołu zarządzającego Uczelnią szerszego kręgu pracowników utożsamiających się z Uniwersytetem, wyróżniających się twórczym podejściem do problemów środowiska akademickiego.

Zespół profesorów, którzy zgodzili się ze mną współpracować na stanowiskach prorektorskich, to ludzie aktywni, wybitni w swoich dziedzinach naukowych, doświadczeni w zarządzaniu uczelnią na różnych jej szczeblach, znający dobrze realia gospodarcze i polityczne, w jakich musi działać Uczelnia. Są to ludzie mający świadomość, co Uczelni jest potrzebne, i dobrze wiedzący, co należy robić, by zrealizować ambitne plany rozwojowe. To oni są współautorami tego tekstu, są też współtwórcami zarysu planu strategicznych działań, który po akceptacji przez społeczność akademicką będziemy chcieli realizować. Mam nadzieję, że po niezbędnych konsultacjach, wynikających ze statutu Uczelni, będę mógł ten zespół zaprezentować Państwu na przedwyborczym spotkaniu 26 kwietnia.

W roku 1997 Senat naszego Uniwersytetu zatwierdził i przyjął do realizacji dokument: *Wizja i strategia rozwoju Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej*. Określa on podstawowe wartości, którymi winniśmy się kierować w pracy dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej, stawia strategiczne cele i określa ogólne zasady ich realizacji.

Mimo iż zawarte w tym dokumencie cele nie budzą zasadniczych wątpliwości, ich ogólnikowość nie pozwala, by uznać je za podstawę planowania strategicznego na okres kilku lat. Jeżeli przyjmiemy, że strategiczne planowanie jest procesem, w którym analiza obecnej sytuacji i przyszłych możliwości oraz zagrożeń prowadzi do sformułowania zamiarów, strategii, środków i celów, to takie założenie wyznacza w pewnym sensie procedurę dalszego postępowania nad przygotowaniem planu

Prace nad tym dokumentem zostały rozpoczęte przed kilkoma miesiącami, realizowane są w kooperacji z kilkoma innymi uniwersytetami polskimi, przy wykorzystaniu doświadczeń uniwersytetów zagranicznych. Jest to zadanie bardzo trudne, przede wszystkim ze względu na niejasne rozwiązania prawne, w jakich przyjdzie działać uczelniom polskim w nadchodzących latach (a prace nad ustawą o szkolnictwie wyższym i nauce wciąż trwają).

Dziś przedstawiamy nasz system wartości i zapatrywań na podstawowe dziedziny życia Uczelni. Mamy też nadzieję, że na etapie wyborów władz dziekańskich kandydaci będą mieli okazję do przedstawienia koncepcji funkcjonowania swych wydziałów w nadchodzących 3 latach i w ten sposób powstanie zespół, który przygotuje podstawowe materiały do opracowania profesjonalnej strategii Uczelni.

POLITYKA KADROWA

Obecnie Uniwersytet zatrudnia 3527 pracowników, tym 1758 nauczycieli akademickich. Ze względu na ograniczenia budżetowe od roku 1992 nastąpił zaledwie 2% przyrost zatrudnienia ogółem. Dzięki odpowiedniej polityce władz Uczelni miały jednak miejsce wyraźne zmiany struktury zatrudnienia. W grupie nauczycieli akademickich przyrost zatrudnienia w tym okresie wyniósł około 8%, a w pozostałych grupach pracowniczych mamy spadek zatrudnienia o około 3%. Przyrost etatów dydaktycznych z roku na rok wahał się w granicach 10-30. Wzrost liczby studentów był jednak znacznie szybszy, co spowodowało wyraźne zwiększenie wskaźnika liczby studentów przypadających na jednego nauczyciela z 12,2 na 16. Wskaźnik ten jest jednak bardzo zróżnicowany na poszczególnych wydziałach i waha się od 4 na Wydziale Artystycznym do 20 na Wydziale Politologii. W mijających dwu kadencjach szczególną uwagę zwróciliśmy na rozwój kadry samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych. Udało się osiągnąć prawie 40% przyrost liczby profesorów i ponad dwukrotny wzrost liczby adiunktów z habilitacją. W tym czasie przyznano 344 stypendia doktorskie, dzięki czemu skrócono czas realizacji doktoratów i uzyskano w skali uczelni 250 stopni doktora. Przyznano też 179 stypendiów habilitacyjnych, ustalono priorytet w Wydawnictwie na druk rozpraw habilitacyjnych i w rezultacie aż 124 adiunktów uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego.

Procesy awansów naukowych muszą być wyraźnie przyspieszone wobec planowanego przyrostu liczby studentów, konieczności podniesienia jakości kształcenia i przewidywanego wzrostu liczby profesorów odchodzących na emerytury. Planujemy utrzymanie wysokich funduszy na stypendia doktorskie i habilitacyjne, urlopy naukowe, przewidujemy także uruchomienie stypendiów profesorskich w celu przyspieszenia awansów w grupie adiunktów z habilitacją. Polityka w tym zakresie będzie musiała być dostosowana do rozwiązań prawnych zawartych w nowej ustawie. Od 5 lat konsekwentnie była realizowana okresowa ocena pracowników naukowo-dydaktycznych, w minionym roku dokonano też oceny w innych grupach pracowniczych. W systemie oceny pracowników muszą zajść jednak istotne zmiany - niezbędne staje się nadanie wysokiej rangi ocenie jakości procesu dydaktycznego. Dotychczasowe próby były niezbyt udane. Zostaną więc podjęte pilne prace nad stworzeniem w miarę obiektywnego systemu ocen w tym zakresie. Procesy te będą też wymuszane poprzez system akredytacji, do którego zamierza przystąpić znakomita większość kierunków kształcenia.

INWESTYCJE

Podstawowym czynnikiem określającym możliwości rozwoju Uczelni (poza kadrami) są inwestycje. Obecnie Uczelnia dysponuje 255 salami dydaktycznymi, kilkunastoma laboratoriami i pracowniami. Łącznie jest to około 9200 miejsc. W mijających dwu kadencjach zrealizowano nowy budynek dla Wydziału BiNoZ, w końcowej fazie prac znajdują się obiekty dla Politologii (remont kapitalny i modernizacja), Centrum Języka i Kultury Polskiej oraz rozbudowa Biblioteki Głównej. Prace w tych obiektach planuje się zakończyć w roku bieżącym. Dzięki tym inwestycjom wyraźnie wzrosła liczba miejsc dydaktycznych, poprawią się też warunki pracy w jednostkach, które otrzymają nowe budynki. Niestety, nadal w bardzo złej sytuacji pozostają Wydziały: Filozofii i Socjologii, Humanistyczny, Pedagogiki i Psychologii. Trudna sytuacja jest też w Studium Wychowania Fizycznego. Udało się uzyskać niewielką poprawę w warunkach lokalowych poprzez remonty i adaptację pomieszczeń, które dotychczas miały inne przeznaczenie. W tym zakresie zostały jednak wykorzystane prawie wszystkie rezerwy. Dalsza poprawa sytuacji i otwarcie wyraźnych perspektyw rozwojowych jest możliwa tylko poprzez szybką budowę nowych obiektów. Dzięki zapobiegliwości kilku poprzednich Rektorów Uczelnia dysponuje odpowiednimi terenami pozwalającymi na podjęcie ich realizacji.

Profesor Marian Harasimiuk jest specjalistą z zakresu geomorfologii, geologii oraz ochrony środowiska. Odbył staże naukowe w Akademii Górniczo-Hutniczej oraz na uniwersytetach w Brnie i Ljublanie. Uczestniczył w wielu zagranicznych konferencjach naukowych, gdzie prezentował wyniki swych prac badawczych (Budapeszt, Olomouc, Sheffield, Frankfurt, Ljubljana, Budva, Lwów, Oslo, Kilonia, Turku, Sofia, Dartmouth - USA, Wilno), oraz w licznych konferencjach i sympozjach krajowych. Dwukrotnie brał udział w ekspedycjach naukowych na Spitsbergen, pełniąc funkcje zastępcy kierownika, trzykrotnie był współorganizatorem wypraw badawczych na półwysep Kola (Arktyka Rosyjska).

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Geograficznego, Polskiego Towarzystwa Geologicznego oraz Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich. Za działalność w Polskim Towarzystwie Geograficznym został wyróżniony Złotą Odznaką. W latach 1983-1999 pełnił funkcję prezesa Oddziału Lubelskiego Polskiego Towarzystwa Geologicznego i był członkiem Zarządu Głównego. Pod Jego kierunkiem Oddział Lubelski dwukrotnie organizował zjazdy ogólnopolskie (1984, 1998). W 1998 roku był przewodniczącym komitetu organizacyjnego Ogólnopolskiego Zjazdu Stowarzyszenia Geomorfologów Polskich.

Od trzech kadencji jest członkiem Komitetu Nauk Geograficznych Polskiej Akademii Nauk. Był też członkiem Komitetu Ochrony Przyrody PAN oraz Komitetu Badań Polarnych PAN. Jest członkiem ISIRA GROUP przy Międzynarodowej Asocjacji Badań Arktycznych. Jest współzałożycielem Międzynarodowego Instytutu Regionalnych Problemów Ekologicznych z siedzibą we Lwowie.

Organizował lub współorganizował wiele innych konferencji i sympozjów

naukowych, głównie z zakresu geologii i ochrony środowiska.

W Jego dorobku naukowym znajduje się ponad 200 prac. Uzupelnienie dorobku naukowego stanowi redakcja lub współredakcja 11 zbiorowych publikacji, najczęściej konferencyjnych, w tym 2 książek wydanych we Lwowie z zakresu ochrony środowiska (po angielsku).

Był współinicjatorem reformy programu studiów na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi, a także utworzenia międzywydziałowego kierunku studiów z zakresu ochrony środowiska według programu przygotowanego przez Wydział Chemii i BiNoZ.

Jest promotorem jednego doktoratu, aktualnie opiekuje się dwoma pracami doktorskimi. Pod Jego kierunkiem wykonano 125 prac magisterskich. Prowadzi seminarium na specjalizacji ochrona i kształtowanie środowiska oraz wykłady monograficzne i fakultatywne z geologii, geomorfologii i ochrony środowiska.

Godna podkreślenia jest bardzo aktywna działalność społeczna prof. Mariana Harasimiuka. Przez wiele lat pełnił funkcję przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody w Chełmie, przewodniczącego Rady Naukowej Zespołu Chełmskich Parków Krajobrazowych. Był członkiem Komitetów Ochrony Przyrody w Lublinie i Tarnobrzegu. Obecnie jest członkiem Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Przyrody w Lublinie, członkiem Rady Naukowej Poleskiego Parku Narodowego i przewodniczącym Rady Naukowej Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych.

Żonaty od roku 1969, żona Krystyna jest doktorem geografii. Dwoje dzieci: Michał ukończył fizykę na UMCS i nauki komputerowe na uniwersytecie w Hull (Wielka Brytania), Dominika studiuje na Wydziale Prawa i Administracji UMCS.

Zainteresowania pozanaukowe: muzyka poważna, turystyka, narciarstwo, praca w ogrodzie.

Priorytetem na nadchodzące lata będzie gmach Humanistyki, Filozofii i Socjologii oraz adaptacja i rozbudowa pomieszczeń dla Instytutu Nauk o Ziemi (Wydział BiNoZ uzyskał w tym roku 3-letni grant inwestycyjny z KBN). Budowana będzie też nowa hala sportowa. Są to obiekty praktycznie już wprowadzone do planów inwestycyjnych, nie mają jednak w pełnym zakresie zapewnionych środków finansowych w dotacji MEN. Niezbędne jest więc podjęcie starań, które pozwolą na zgromadzenie funduszy, umożliwiających ich szybkie sfinalizowanie. Uczelni potrzebne jest też nowoczesne Centrum Dydaktyczne z dobrze wyposażonym kompleksem sal audytoryjnych różnej wielkości. Podejmiemy działania zmierzające do uzyskania na ten cel funduszy i szybką realizację projektu. Dotychczas inwestycje prowadzone były głównie dzięki dotacjom MEN i KBN, uzyskaliśmy też fundusze specjalne na rozbudowę Biblioteki Głównej. W nadchodzących latach rysują się możliwości pozyskiwania funduszy na rozwój Uczelni także z innych źródeł, głównie poprzez współpracę z przedsiębiorstwami, bankami itp. W tym zakresie podjęte zostaną już w najbliższych miesiącach stosowne rozmowy. Czekamy też na nowe rozwiązania prawne, które umożliwią bliską współpracę w tej dziedzinie z jednostkami gospodarczymi.

STUDIA I STUDENCI

Na naszym Uniwersytecie studiuje obecnie: około 30 000 studentów studiów dziennych, zaocznych i wieczorowych, około 1000 słuchaczy studiów podyplomowych, prawie 400 osób na studiach doktoranckich. W ciągu ostatnich 6 lat nastąpił przyrost liczby studentów o około 10 000. Dynamika wzrostu była bardzo zróżnicowana - od wskaźnika zerowego na Wydziale BiNoZ, 25-30% na wydziałach Ekonomicznym i Humanistycznym, 60% na Wydziale Pedagogiki i Psychologii do 2,5-krotnego wzrostu na Wydziale Politologii i ponad 3-krotnego wzrostu na Wydziale Filozofii i Socjologii. Studenci mogą realizować swe zainteresowania na 24 kierunkach w kilkudziesięciu specjalnościach na poziomie 5-letnich studiów magisterskich, 3-letnich studiów licencjackich i 2-letnich uzupełniających studiów magisterskich. Dalszy przyrost liczby studentów będzie uwarunkowany możliwością rozwoju bazy dydaktycznej i pomnożenia kadr. Uważamy jednak, że trzeba rozwijać ośrodki dydaktyczne w ważniejszych miastach regionu, lokować w nich studia licencjackie, a uniwersytet macierzysty winien zagwarantować ciągłość kształcenia na poziomie magisterskim i doktorskim. Pierwsze działania w tym kierunku już zostały podjęte, zamierzamy je zintensyfikować. Procesy te winny pozwolić na obniżenie kosztów kształcenia, a co za tym idzie - na zwiększenie dostępności wykształcenia wyższego w niezbyt zamożnym obszarze kraju, gdzie przyszło nam działać.

Będziemy pilnie obserwować przemiany zachodzące na rynku pracy po to, by w porę reagować i przedstawiać nowe oferty kształcenia się. Szczególną wagę będziemy nadal przykładali do przygotowania ofert na kształcenie nauczycieli dla potrzeb reformowanego systemu oświaty. Pilnie podejmiemy prace zmierzające do uruchomienia nowych kierunków studiów, takich jak: lingwistyka stosowana, kulturoznawstwo, europeistyka, stosunki międzynarodowe, finanse i bankowość, wychowanie fizyczne.

Na przełomie wieków na całym świecie jesteśmy świadkami rewolucyjnych zmian w dostępie do informacji. Pojawiają się zupełnie nowe techniki uczenia się i nauczania. Stawia to nowe wyzwania uniwersytetom. Przewidujemy powołanie interdyscyplinarnego zespołu, który w trybie pilnym przygotowuje koncepcję oraz opracuje uwarunkowania techniczne i finansowe wprowadzania na uczelnię nowych technik kształcenia. Pierwsze próby w tym zakresie podjęte zostały w porozumieniu z Uniwersytetem Bałtyckim, którego jesteśmy aktywnym członkiem.

Wprowadzanie Europejskiego Systemu Transferu Punktów Kredytowych pozwoli naszym studentom w większym stopniu niż dotychczas wykorzystać możliwości oferty dydaktycznej uczelni europejskich, także w ramach programów europejskich, takich jak Sokrates, Erasmus, Copernicus i inne. Będziemy starali się zwiększać naszą ofertę dla studentów zagranicznych. Nadal będziemy podtrzymywali wymianę studentów z uczelniami amerykańskimi; w minionych 6 latach skorzystało z niej 60 studentów ze wszystkich wydziałów naszej uczelni.

Będziemy kontynuowali partnerską współpracę z samorządem studentów, starając się by, jak najwięcej studentów czuło się współgospodarzami Uczelni. Nie pozostaną

bez wsparcia działania różnych organizacji studenckich, kół naukowych, grup zainteresowań. Ze szczególną troską będziemy wspomagali wszechstronne formy działalności kulturalnej studentów. W porozumieniu z samorządem i Fundacją będziemy dążyli do dalszej modernizacji obiektów studenckich (Domy Studenckie, Kluby, Chatka Żaka).

BADANIA NAUKOWE

I WSPÓŁPRACA

MIĘDZYNARODOWA

Badania naukowe to bardzo rozległy i ważny obszar działalności Uniwersytetu. Środki finansowe są tu uzyskiwane z wielu źródeł: budżetowych, pozabudżetowych oraz z projektów badawczych międzynarodowych, w tym także ze środków Unii Europejskiej. Z zadowoleniem musimy odnotować wzrost aktywności naszej kadry w staraniach o finansowanie przedsięwzięć badawczych z dotacji innych niż tylko nakłady KBN na działalność statutową i badania własne. Taka aktywność jest już i będzie w przyszłości promowana poprzez korzystniejsze dla aktywnych algorytmy rozdziału środków na badania własne pomiędzy Wydziały.

W mijającej kadencji stworzono nowy system prorektorskich grantów interdyscyplinarnych i indywidualnych, z jasno sformułowanymi kryteriami ich przyznawania, recenzowanych, rzetelnie rozliczanych, który cieszy się rosnącym zainteresowaniem.

W miarę dostępnych funduszy wspierano też inicjatywy dążące do istotnej rozbudowy bazy aparaturowej Uczelni, lecz zdajemy sobie sprawę, że są tu nadal jeszcze wielkie potrzeby. Stąd też rezerwy finansowe w środkach na badania powinny być w jeszcze większym stopniu kierowane na takie przedsięwzięcia.

Nowy system kategoryzacji wprowadzony przez KBN wymusza na nas konieczność większej dbałości o naukowy wizerunek każdego Wydziału. To zadanie spoczywa przede wszystkim na barkach dziekanów, ale życzliwa pomoc i doping ze strony władz rektorskich też są niezbędne.

I wreszcie nie sposób już dziś oddzielić naszej aktywności badawczej od współpracy międzynarodowej. Przez lata nawiązaliśmy wiele świetnych kontaktów instytucjonalnych, ale przede wszystkim

indywidualnych, świadczących o dobrej pozycji naszych naukowców w międzynarodowych środowiskach badawczych. Będziemy aktywnie poszukiwali partnerów do współpracy międzynarodowej, będziemy też wspierali wszelkie działania zmierzające do jak najlepszego wykorzystania już istniejących umów z uczelniami w wielu krajach. Nadal w kręgu naszego szczególnego zainteresowania pozostają kraje położone bezpośrednio na wschód od naszych granic.

Przed nami stoją otworem rozmaite, coraz to nowe programy unijne, pozwalające pozyskiwać niejednokrotnie bardzo duże środki finansowe na współpracę i wymianę naukową i studencką. Jest to dla nas ogromnie ważne zadanie, stąd też podjęliśmy już działania, mające na celu scentralizowanie takich starań, z zapewnieniem im właściwej, fachowej i kompetentnej obsługi administracyjnej i pomocy merytorycznej na szczeblu centralnym.

STRUKTURA UCZELNI

I ADMINISTRACJA

Nasz Uniwersytet składa się obecnie z 10 wydziałów posiadających w większości pełne prawa akademickie, filii w Rzeszowie oraz zamiejscowych ośrodków dydaktycznych w Białej Podlaskiej i Międzyrzeczu Podlaskim. Trwają rozmowy mające na celu utworzenie ośrodków dydaktycznych w Chełmie i Przemyślu. W najbliższym czasie winno być powołane Uniwersyteckie Centrum koordynujące kształcenie podyplomowe dla nauczycieli.

W bliskiej perspektywie konieczne będzie powołanie zamiejscowego wydziału prawno-ekonomicznego w Rzeszowie. Pozwoli to na większy stopień autonomii Filii i łatwiejsze zarządzanie. Jeżeli nowe władze wojewódzkie w Rzeszowie poważnie podejną do sprawy utworzenia w tym mieście uniwersytetu, będziemy te starania wspierali zgodnie z Uchwałą Senatu Akademickiego mijającej kadencji.

Widzimy też potrzebę utworzenia nowego wydziału poprzez podział obecnego Wydziału Humanistycznego. Będzie to możliwe zapewne po oddaniu do użytku nowego gmachu dla tego Wydziału. Dalsze przemiany strukturalne winny wynikać z inicjatywy wydziałów. Obserwacje zmian, jakie zachodzą w uniwersytetach europejskich wskazują, że

będą się pojawiały tendencje organizacji struktur interdyscyplinarnych, zarówno w zakresie dydaktyki, jak i badań naukowych. Będziemy te tendencje wspierali.

Zachodzące zmiany strukturalne, wzrost samodzielności finansowej wydziałów, gwałtownie rosnąca liczba studentów, wymuszają zmiany w zarządzaniu Uczelnią. Wprowadzamy je od kilku już lat. Ich tempo jest niezadowolające. Do tej pory udało nam się wdrożyć komputerowy system nadzoru finansowego. W pełnym zakresie winien działać od nowego roku akademickiego. Niezbędne są jego modyfikacje, zmierzające do ściślego nadzoru nad budżetem wydziałów, tak by dziekan otrzymywał bieżące informacje o stanie funduszy wydziałowych. Konieczne są tu jednak rozwiązania, które odciążą dziekanów od nadmiaru obowiązków administracyjnych na rzecz nadzoru merytorycznego nad badaniami i procesem dydaktycznym.

W najbliższym roku akademickim winien być wprowadzony komputerowy system opracowywany na potrzeby dziekanatów. Absolutnie niezbędne jest wdrożenie systemu komputerowego obejmującego w całości sprawy kadrowe. Wdrażanie tych programów będzie połączone ze zmianami regulaminu pracy i organizacji administracji uczelnianej.

Wszelkie zmiany strukturalne mają sens o tyle, o ile będą służyły poprawieniu jakości pracy całej Uczelni.

BIBLIOTEKA

I WYDAWNICTWO

Przez mijające dwie kadencje, dzięki uzyskaniu grantu z Fundacji Mellona, w Bibliotece Głównej (i w pozostałych bibliotekach akademickich Lublina) wprowadzany był komputerowy system VTLS. Grant ten praktycznie został zakończony, Biblioteka w coraz większym zakresie wykorzystuje możliwości wdrożonego systemu. Poprawia się zdecydowanie jakość obsługi czytelników. Nie oznacza to jednak, że nie ma w Bibliotece problemów, którym należy poświęcić wiele uwagi. Obecnie zasadniczym problemem jest szczupłość funduszy na zakup książek i czasopism, zwłaszcza zagranicznych. Sprawa ta wymaga działań zarówno zmierzających do uzyskania dodatkowych funduszy, jak też takich, które pozwolą na racjonalniejsze wykorzystanie funduszy będących w dyspozycji

obecnie. Niezbędne jest też zapewnienie środków finansowych na dalszy rozwój komputeryzacji Biblioteki Głównej oraz włączenie do systemu komputerowego wszystkich bibliotek wydziałowych i instytutowych. Podjęte zostaną, w porozumieniu z dziekanami, starania zmierzające do poprawy warunków pracy bibliotek zakładowych. Analiza wypożyczeń i wykorzystania księgozbioru wskazuje, że to właśnie na tych bibliotekach w dużym stopniu opiera się dydaktyka na większości wydziałów. W najbliższym czasie winien być wdrożony system wewnętrznej informacji o wynikach badań naukowych i publikacjach pracowników Uczelni. Pozwoli to na łatwiejszą ocenę wyników pracy wydziałów i poszczególnych pracowników, usprawni niezbędną sprawozdawczość. Prace te będą prowadzone systematycznie przez Dział Informacji Naukowej.

Wydawnictwo naszego Uniwersytetu dzięki konsekwentnym przemianom nadzorowanym ściśle przez władze Uczelni stało się w ciągu 5 lat jednym z najlepszych wydawnictw uczelnianych w skali kraju. Utrzymanie tej pozycji będzie nadal wśród priorytetów działalności władz uczelnianych nadchodzącej kadencji. W ostatnich miesiącach podjęte zostały działania zmierzające do podniesienia poziomu merytorycznego wydawnictw książkowych. Powołana została Rada Wydawnicza, nadzorująca obiektywny system recenzji wydawniczych i kwalifikująca poszczególne pozycje do druku. Będą też wspierane przedsięwzięcia na rzecz poprawy dystrybucji książek naukowych, zarówno na rynku krajowym jak i zagranicznym. Nadal niezadowolająca, jest produkcja podręczników akademickich. W porozumieniu z dziekanami będziemy chcieli wdrożyć system przygotowywania podręczników na zamówienie. W tym zakresie będziemy prowadzili politykę ścisłej współpracy z innymi uniwersytetami polskimi. Konieczne są zmiany w pracy zespołu redakcyjnego *Annales UMCS*. To priorytetowe dla uczelni wydawnictwo seryjne musi zdecydowanie podnieść poziom merytoryczny i stać się rzeczywiście naszą wizytówką. Konieczne będzie poszerzenie zespołów redakcyjnych poszczególnych sekcji o wybitne postacie z

uczelni polskich i zagranicznych. W miarę naszych możliwości finansowych będziemy się starali zwiększyć sprzedaż *Annales*. Do tego celu będziemy chcieli wykorzystać w szerokim stopniu także możliwości Internetu.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYUNIwersYTECKA

W ostatnich dwu latach z inicjatywy uniwersytetów: warszawskiego, toruńskiego, poznańskiego, śląskiego, gdańskiego i naszego podjęta została ścisła współpraca wszystkich uniwersytetów polskich. W pierwszej kolejności objęła ona utworzenie wspólnego systemu oceny jakości kształcenia - Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej. W procesie tym nasza uczelnia odegrała znaczącą rolę, czego wyrazem było powierzenie prorektorowi prof. dr. hab. Wojciechowi Witkowskiemu funkcji zastępcy przewodniczącego UKA.

Ostatnio zapadły decyzje o wspólnym udziale wszystkich polskich uniwersytetów w Międzynarodowych Targach Książki we Frankfurcie. Z inicjatywy naszego Uniwersytetu trwają prace nad wdrożeniem Międzyuczelnianej Księgarni Internetowej obsługującej wszystkie wydawnictwa uniwersyteckie. Centrala tej księgarni (serwer) będzie się znajdowała na naszym uniwersytecie. Z naszej inicjatywy zostały przygotowane, przy współpracy z KUL i Stowarzyszeniem Wydawców Szkół Wyższych, dwie wystawy polskiej książki naukowej: w Paryżu w 1997 roku i w marcu 1999 w Londynie. Nasza uczelnia przygotowuje we współpracy z Uniwersytetem Lwowskim wielką wystawę polskiej książki naukowej we Lwowie na jesieni bieżącego roku.

Dzięki współpracy międzyuniwersyteckiej w ostatnich miesiącach zostały przygotowane przy naszym współudziale 4 projekty grantów Tempusa, obejmujące różne dziedziny życia uniwersyteckiego. Udział naszego pracownika prof. Jana Szynala został bardzo wysoko oceniony przez cały zespół międzyuniwersytecki.

Tego typu poczynania służą dobrze promocji naszej Uczelni, stawiają nas

w gronie najaktywniejszych i najlepszych polskich uczelni. Dlatego też nadal będziemy wykazywali wszechstronną inicjatywę w rozwijaniu tej współpracy.

Doświadczenia, zaledwie dwuletnie, wskazują jednoznacznie, że nie poprzez strajki i spektakularne protesty, ale przez pracę organiczną i prezentowanie wspólnych, rozważnych poglądów i postulatów możemy uzyskać istotną poprawę sytuacji całego polskiego szkolnictwa wyższego. W tym zakresie główną rolę winny odegrać Uniwersytety Polskie mówiące w zasadniczych sprawach jednym głosem. Głosem, który reprezentował będzie potężny potencjał intelektualny - prawie 30 000 pracowników naukowych i ponad 600 000 studentów.

Uniwersytet nasz poza realizacją zadań dydaktycznych i rozwijaniem wszechstronnych badań naukowych winien także spełniać rolę znaczącego w skali regionu, ale także kraju, ośrodka kulturotwórczego, powinien w szerokim zakresie popularyzować wiedzę. Uważamy, że powinien też stać się regionalnym centrum propagowania idei współpracy z Unią Europejską i akcesji do tej organizacji.

Tym przedsięwzięciom w ostatnich 2-3 latach staraliśmy się nadać wysoką rangę. Ta polityka będzie kontynuowana w możliwie szerokim, stosownym do naszych możliwości finansowych zakresie. Szczególną wagę będziemy przykładali do utrzymania wysokiej rangi Spotkań Europejskich, zainicjowanych przed 4 miesiącami.

Naszemu Uniwersytetowi należy się poczucie stabilnego rozwoju, jasnych perspektyw, niezbędne jest wyzbycie się pokutującego ciągle prowincjonalizmu.

Sądzę, że mam jeszcze wystarczająco dużo energii i wystarczający zasób wiedzy, by pracować na rzecz naszego Uniwersytetu z pełnym oddaniem i efektywnie, dlatego też wraz z całym zespołem prorektorskim oddajemy się do Państwa dyspozycji.

Wiesław A. Kamiński

UNIwersYTET NASZ WIDZĘ OGROMNY

Nowa kadencja władz rektorskich to czas wkroczenia naszego Uniwersytetu w nowy wiek. Świat, ale również najbliższe otoczenie uczelni zmienia się szybko, stajemy wobec nowych wyzwań i nowych nadziei. Nie roniąc nic z naszej uniwersyteckiej już ponad 50-letniej tradycji musimy rozważnie i umiejętnie pokierować uczelnią tak, by spełniała rolę, jaką wyznacza jej funkcja na Lubelszczyźnie i w kraju. Nie można też pozostać obojętnym na procesy globalizacji, potrzeby otwierania na się Wschód i Zachód, choć zawsze z właściwą proporcją dla spraw regionalnych i narodowych.

I. UNIwersYTET NASZ POWINIEN POZOSTAĆ NAJWIĘKSZĄ UCZELNIĄ REGIONU

choć – wobec szybkiej ekspansji innych uczelni, w tym prywatnych - nie będzie to zadanie łatwe. Utrzymać rolę czołowej uczelni we wschodniej i południowo-wschodniej Polsce można tylko poprzez zwiększenie oferty edukacyjnej, co jest koniecznością wobec niskiego stopnia scholaryzacji na poziomie wyższym na tym terenie. Musi więc Uniwersytet podjąć wysiłki zwiększenia nawet o 50% liczby studentów dziennych. Towarzyszyć temu powinno poszukiwanie środków na stypendia (w przedsiębiorstwach, samorządzie różnych szczebli, zasilaniu z programów pomocowych i edukacyjnych Unii Europejskiej) tak, by młodzież, nawet mniej zamożna, mogła podejmować u nas studia. Zmieniające się potrzeby gospodarki i kultury muszą spotkać się z propozycjami kształcenia w nowych specjalnościach. **Dobrze, nowocześnie wykształcony nasz absolwent to atut naszej konkurencyjności i siła przyciągania pośród palety ofert innych szkół.** Brak do tej pory kształcenia na kierunku informatyka, szerszej oferty studiów interdyscyplinarnych, różnych ścieżek międzywydziałowych kształcenia dwukierunkowego (licencjat na jednym, magisterium na drugim) itp. spycha naszą uczelnię nie tylko w gazetowych rankingach, ale przy zachowaniu tej tendencji uczyni ją mało atrakcyjną i anachroniczną. Wszystkie analizy wskazują, że tradycyjne kierunki uniwersyteckie muszą zarzucać sieci wzajemnych powiązań. Z tego mogą wyrosnąć zainteresowania naukami kognitywistycznymi, humanistyczną ochroną środowiska przyrodniczego, sztuczną inteligencją... Bez rewolucyjnych przemian, ale w dobrze ukierunkowanej ewolucji Uniwersytet nasz musi wzbogacać się, pączkując nowymi specjalnościami badawczymi i kierunkami studiów. Wymagać to będzie wdrożenia wszędzie tam, gdzie się to tylko da, systemu studiów w ciągu licencjat-magisterium-doktorat, przy wydatnym zwiększeniu liczby uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich. Ważnym uzupełnieniem powinna stać się oferta kształcenia permanentnego, stwarzająca możliwości zmiany zawodu i nabywania nowych umiejętności przez ludzi już zawodowo czynnych. Wyjątkowa rola naszej uczelni w regionie sugeruje też poważne potraktowanie możliwości rozwinięcia nowych „wiązek” kierunków lub nawet ukształtowania nowych wydziałów. Mam tu na myśli kierunki muzyczne, sztuki plastyczne, może wychowanie fizyczne.

Wiesław A. Kamiński

Profesor dr hab. Wiesław Andrzej Kamiński pracuje na UMCS od 1972 r. Jest kierownikiem Zakładu Fizyki Systemów Złożonych. Studia na fizyce w UMCS odbył w latach 1967-1972. Tu też uzyskał kolejne stopnie: doktora w 1977 r., doktora habilitowanego w 1992 r. oraz tytuł profesora w 1996 r. Zajmuje się fizyką jądrową i pośrednich energii, a także fizyką neutrin. Podjął również badania nad zagadnieniem obliczeniowej sztucznej inteligencji, w tym nad sieciami neuronowymi i modelowaniem procesów świadomości w sztucznych sieciach biologicznych.

Odbывał długo- i krótkookresowe staże naukowe oraz gościł jako zaproszony profesor na uniwersytetach i w ośrodkach badawczych Niemiec (Tybinga, Freiburg), Francji (Paryż), Grecji (Janina, Ateny), Finlandii (Jyväskylä), Włoch (Mediolan, Triest), Rosji (Dubna) i Węgier (Debreczyn), spędzając łącznie za granicą ponad 4 lata. Zapraszany, uczestniczył z wykładami w licznych konferencjach międzynarodowych (ponad 20), szkołach i warsztatach naukowych.

Autor 2 księzek i ponad 100 artykułów naukowych. Znany także z działalności popularyzatorskiej oraz publicystyki prasowej i radiowej na temat nauki, jej organizacji i problemów środowiska naukowego. Redaktor „Wiadomości Uniwersyteckich” od początku ich istnienia.

Dodatkowe zainteresowania badaw-

cze profesora W. A. Kamińskiego dotyczą historii i metodologii fizyki oraz filozofii nauki. Jest członkiem Komisji Historii Nauk Ścisłych PAN.

Był organizatorem konferencji „300 lat »Zasad matematycznych« Newtona” i redaktorem jej materiałów wydanych w World Scientific.

Wygrał liczne konkursy na projekty badawcze KBN, Wspólnoty Europejskiej, Ministerstwa Badań i Technologii Niemiec. Od 1993 r. łącznie uzyskane fundusze oraz środki na współpracę międzynarodową sięgnęły 1 mln złotych oraz ponad 100 tys. dolarów.

Był promotorem 29 prac magisterskich i 1 doktorskiej. Obecnie doktryny finalizuje dwu jego uczniów, a nad dwu dalszymi doktoratami sprawuje opiekę (I i II rok studiów doktorskich).

Otrzymał nagrody Ministra w dziedzinie badań (1976 – zespołowa z profesorem Stanisławem Szpikowskim; 1992 – indywidualna) oraz w dziedzinie dydaktyki (1975, 1979). Zdobył laur na Międzynarodowym Konkursie zorganizowanym dla młodych fizyków przez Węgierską Akademię Nauk (1979). Otrzymał tytuł *Primus inter pares* oraz Medal Kopernika jako najlepszy student UMCS (1972).

Od wielu lat zaangażowany w organizację nauki. Był konsultantem *Committee on the International Freedom of Scientists Amerykańskiego Towarzystwa Fizycznego* (1988-1990). Członek Europejskiego i Polskiego Towarzystwa Fizycznego. Był w Głównej Komisji Rewizyjnej PTF przez dwie kadencje. Przewodniczył Komisji Historii Fizyki oraz Komisji Legislacyjnej PTF, sekretarz Oddziału Lubelskiego PTF i członek Okręgowego Komitetu Olimpiady Fizycznej. Członek Lubelskiego Towarzystwa Naukowego i Towarzystwa Naukowego KUL.

W ciągu ostatnich 30 lat przynależności do społeczności uniwersyteckiej UMCS profesor Wiesław A. Kamiński pełnił z wyboru funkcje przedstawicielskie w kierowniczych gremiach decyzyj-

II. ROZWAŻNYCH DZIAŁAŃ WYMAGAĆ BĘDĄ NASZE RELACJE ZE SZKOLNICTWEM WYŻSZYM ZAWODOWYM

W regionie takie szkoły wciąż się tworzą i – wobec realiów ekonomicznych – proces ten nie zostanie szybko wyhamowany. **Naszym obowiązkiem i powinnością jest utrzymywanie więzi z takimi szkołami: wspieranie ich kadrowe, dążenie do zapewnienia drożności kształcenia tak, by część absolwentów mogła kontynuować studia magisterskie, a wreszcie poprzez porozumienia patronackie wymuszanie jakości kształcenia.** Hasło „UMCS uniwersytetem regionalnym” może w tych warunkach nabrać nowego znaczenia, stworzyć kadrę dydaktyczną, także adiunktom, szansę wykorzystania jej wysokich kwalifikacji.

III. KSZTAŁCENIE NASZEJ MŁODZIEŻY MUSI ZOSTAĆ OTWARTE NA SZEROKĄ WYMIANĘ MIĘDZYNARODOWĄ

Dobre wykształcenie językowe, obycie z różnorodnymi sytuacjami, poznanie innych narodów – to najlepszy klucz do sprawdzenia swojej wartości, ale i do nabycia szacunku dla własnego kraju i Uniwersytetu. **Rozwój kontaktów z uczelniami zagranicznymi, wykorzystanie różnych funduszy przeznaczonych na wymianę i programy współpracy to nasz obowiązek wobec pokolenia, które w przyszłym wieku stanowić będzie o znaczeniu naszego regionu.** Wymaga to kontynuowania prac nad systemem kompatybilnych studiów, systemem podstawowym i większej swobody wyboru przedmiotów uzupełniających tak, by nasi studenci mogli uczestniczyć w studiach zagranicznych bez straty roku czy semestru. Oczywiście, mówiąc o współpracy w kształceniu studentów trzeba myśleć o obu kierunkach: kooperacja, z Europą Zachodnią i Centralną to nasza potrzeba, z Europą Wschodnią to nasz obowiązek. Będziemy największym uniwersytetem na wschodnich rubieżach przyszłej Unii Europejskiej. Wykorzystajmy to położenie i tę szansę.

IV. NIE BĘDZIEMY NIGDY RÓWNOPRAWNYMI PARTNERAMI, JEŻELI NIE OTWORZYMY SIĘ RÓWNOCZEŚNIE NA STUDENTÓW ZAGRANICZNYCH

Trudno sobie wyobrazić, by przyjeżdżali oni do nas studiować matematykę czy geografię po polsku. Ale z pewnością Centrum Kształcenia Studentów Zagranicznych, z programem historii Polski, języka, kultury, stosunków w Europie Wschodniej, problemów transformacji mogłoby przyciągać wcale pokaźną grupę chętnych obcokrajowców. Do wykorzystania jest również, w oparciu o naszą kadrę profesorską, forma letnich szkół specjalistycznych (na przykład z matematyki, biotechnologii, prawa, ochrony środowiska itd.) dla studentów z bliższej i dalszej zagranicy. Obserwowałem w Finlandii, jak może to być z pożytkiem dla finansów uczelni oraz dla jej prestiżu. Tak zarysowane działania skutecznie może planować i realizować tylko odpowiednio wysoki rangą przedstawiciel Uniwersytetu. Spotykam się z takimi rozwiązaniami na czołowych uczelniach w Polsce i za granicą. Będę więc, przy poparciu Senatu, dążył do powierzenia takich obowiązków nowemu prorektorowi ds. współpracy z zagranicą.

V. WSPÓLNOTA EUROPEJSKA

Wobec wejścia Polski jako pełnoprawnego członka do wspólnej polityki naukowej Wspólnoty Europejskiej musimy podjąć przygotowania do włączenia się w projekty badawcze V Programu.

Wymagać to będzie szkoleń, w jaki sposób profesjonalnie przygotowywać wnioski, z kim nawiązywać kontakty dla tworzenia „sieci” badawczych itp.

Nie możemy znowu stracić tej szansy, gdyż środki finansowe do zyskania są niebagatelne, a korzyści naukowe jeszcze poważniejsze. Poważną troską powinna napawać pozycja naukowa naszej Uczelni. Po nowym rankingu przeprowadzonym przez KBN nasze jednostki badawcze zostały w wielu przypadkach przesunięte do niższych kategorii. Oznacza to nie tylko mniejsze fundusze. Ocena sytuuje nas realnie w grupie uczelni słabszych. Sytuacji nie da się naprawić natychmiast. Potrzebna stała troska władz rektorskich, celowe fundusze wspierające tam, gdzie jakość badań pozwala uzyskać najlepsze efekty i relatywnie szybkie przesunięcie do wyższej kategorii.

VI. INTERDYSCYPLINARNE CENTRUM BADAWCZE

Chciałbym utworzyć Interdyscyplinarne Centrum Badawcze jako miejsce spotkania naszych szkół naukowych, profesorów i studentów z zapraszonymi uczonymi ze świata. Tu mógłby odbywać się coroczny wykład im. Marii Curie-Skłodowskiej, na którym światowej sławy uczeni mogliby zapoznawać nasze środowisko z osiągnięciami i wyzwaniem nauki. Tu nawiązywałyby się więzi przekraczające sztywne podziały między wyspecjalizowanymi badaniami i w sposób naturalny tworzyła gleba nowej aktywności badawczej. Usytuowanie Uniwersytetu pozwala również myśleć o powołaniu Centrum Badań Europy Wschodniej, znowu o charakterze interdyscyplinarnym. Jestem przekonany, że łącząc zainteresowania i badania wielu profesorów naszego Uniwersytetu z badaniami zaproszonych uczonych ze Lwowa, Kijowa, Moskwy czy Mińska stworzylibyśmy bardzo atrakcyjny dla licznych badaczy z Europy Zachodniej i USA ośrodek.

VII. BAZA MATERIALNA UNIwersYTETU

Baza materialna Uniwersytetu, wcale pokaźna, wciąż nie jest wystarczająca. W zenujących warunkach pracuje Humanistyka. Poprawa sytuacji w tej dziedzinie jest najpierwszym dla każdej ekipy rektorskiej wyzwaniem. Pamiętać też trzeba, że wszystkie gmachy wokół pl. Marii Curie-Skłodowskiej, budowane w latach niedostatku, nie odpowiadają już standardom stawianym współczesnemu uniwersytetowi. **Myśląc więc o zadaniach inwestycyjnych warto je wpisać w nową ogólną koncepcję organizacji naszego miasteczka uniwersyteckiego.** Kolejne budowy i przebudowy powinny stworzyć architektonicznie zmodernizowane otoczenie z prawdziwą atmosferą wspólnoty uniwersyteckiej, w której estetyka, smak, przyjaźnie, zorganizowana przestrzeń będą tworzyły atmosferę universitatis przyszłego wieku.

VIII. UNIwersYTET A REGION

Uniwersytet może odpowiadać na potrzeby i wyzwania regionu, o ile znajdzie się forum artykułowania potrzeb władz regionalnych, samorządowych organizacji gospodarczych, społecznych i kulturalnych. Nie możemy tkwić w szklanej kuli izolacji. Funkcję taką mogłaby spełniać Społeczna Rada Uniwersytetu, skupiająca eminentne osoby życia gospodarczego, kulturalnego i politycznego, doradzająca, ale też z własnej inicjatywy występująca z wnioskami dotyczącymi pożądanego kierunku i specjalności kształcenia, zabiegająca o prestiż Uniwersytetu i pożądanego jego społecznego odbiór. Może ona, odpowiednio ukształtowana, oddać usługi nie do przecenienia, w pozyskiwaniu dodatkowych funduszy na badania i kształcenie, wiążąc silniej Uniwersytet z regionem.

IX. PRACA

Uniwersytet jest dla nas i w przenośni, i często dosłownie, drugim domem. Stąd atmosfera pracy i stosunków tu panujących ma kluczowe znaczenie. Je-

nych Uniwersytetu przez łącznie 23 lata: w Radzie Instytutu Fizyki jako student (1971-1972) oraz przedstawiciel młodszej kadry (1976-1982); przedstawiciel do Rady Wydziału Mat.-Fiz.-Chem. (1973-1975, 1978-1984) oraz do Senatu UMCS (1976-1979, 1980-1982, 1984-1985, 1985-1988, 1990-1993, 1993-1996). Członek Kolegium Elektorów (1981, 1990, 1996, 1999). Uczestniczył w pracach komisji senackich: Kontrolno-Rewizyjnej, Statutowej, Współpracy z Gospodarką, Rozwoju Rady Naukowej. Sekretarz Senatu (1993-1996).

Członek Rady Artystycznej Centrum Kultury UMCS (1980-1981). Od roku 1976 jest też opiekunem Naukowego Koła Studentów Fizyki.

W czasach studenckich był wiceprzewodniczącym ds. nauki Rady Uczelnianej ZSP, prezesem Koła Naukowego Fizyków, przewodniczącym Komitetu Koordynacyjnego Kół Naukowych Fizyków przy Radzie Uczelnianej ZSP. Przewodniczył również Uczelnianej Radzie Młodych Pracowników Nauki UMCS, był wiceprzewodniczącym Wojewódzkiej Rady oraz członkiem Ogólnopolskiej Rady MPN.

Założyciel NSZZ „Solidarność” na UMCS, członek Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego Regionu Środkowo-Wschodniego i przewodniczący delegacji Regionu na I Zjazd. Wybrany członkiem Krajowej Komisji Rewizyjnej (październik 1991). Przewodniczący Zarządu Lubelskiego Oddziału KLD (1992-1994). Inicjator i współzałożyciel Regionalnej Izby Gospodarczej w Lublinie, przewodniczący jej Komisji Rewizyjnej (1993-1997, 1997 - do chwili obecnej). Jeden z założycieli i autor statutu Towarzystwa Witkacyjańskiego. Członek-założyciel Jacht Klubu UMCS. Bezpartyjny.

Profesor Wiesław Andrzej Kamiński urodził się 3 lutego 1949 r. we Włodawie. Żonaty od 1982 r. z Teresą Karpińską, ma dwie córki. Uprawia żeglarsstwo, narciarstwo biegowe i zjazdowe, lotnictwo.

steśmy wprowadzić społecznością zhierarchizowaną, w przeszłości poddaną różnym restrykcjom i ograniczeniom, ale nigdy nie oznaczało to zgody na autorytaryzm. W czasie gdy żądania i wymagania w odniesieniu do pracowników rosną, jedyną metodą rozładowywania napięć i pobudzania harmonijnego rozwoju jest postawienie na partycypację: Senat, rady wydziałowe, inne ciała przedstawicielskie, wreszcie pracownicy i młodzież, powinni realnie uczestniczyć w wyznaczaniu kierunków rozwoju Uniwersytetu i codziennej jego działalności. Rektor, inne organy jednoosobowe, w przyszłości także kanclerz uczelni, muszą zagwarantować sprawność i skuteczną realizację wyznaczonych celów i zadań. **Otwarcie na inicjatywy, promowanie ludzi, którzy chcą przez pryzmat swoich zamierzeń budować dobro uniwersytetu, jawność kryteriów i zasad oceny i awansów, to fundamenty samorządności uniwersyteckiej. Rektor może osiągnąć tym więcej, im bardziej ludzie uniwersytetu poczują się odpowiedzialni za swoje wydziały, katedry, zakłady, poszczególne miejsca pracy.**

X. DECENTRALIZACJA KOMPETENCJI I FINANSÓW

Nie ma oczywiście odpowiedzialności bez decentralizacji kompetencji i finansów. Materia ta jest bardzo delikatna, a rewolucyjne rozwiązania mogą tylko bardziej zaszkodzić. Jednocześnie doświadczenia tych uniwersytetów, które na takie rozwiązania już się zdecydowały, zachęcają, by również u nas, ucząc się na błędach innych, je promować. Będzie to wymagać przechodzenia na system zarządzania wykorzystujący narzędzia informatyczne, analizy i symulacje ekonomiczne, elastyczny i oparty na mechanizmach samoregulacji. Sprzyjając tym tendencjom i odpowiednim rozwiązaniom prawnym i organizacyjnym będę jednak zapobiegać partykularyzmem wydziałowym, pamiętając, że to, w czym uniwersytety górują nad innymi szkołami wyższymi, oznacza

szeroką, międzywydziałową ofertę dydaktyczną, swobodny przepływ idei i swobodę badań.

XI. RANGA UNIwersYTETU

Uniwersytet nasz jest największą uczelnią na Lubelszczyźnie, należy do największych uczelni w Polsce. **Głos jego Senatu i rektora musi być ważący w regionie, a nawet w Polsce, we wszystkich sprawach, a z pewnością w sprawach kształcenia i badań.** Postępująca pauperyzacja środowisk uczelnianych, zagrażająca przyszłości Polski polityka finansowania szkolnictwa wyższego zmuszać będzie władze uczelniane do zdecydowanego działania. W ubiegłym roku byłem współorganizatorem spotkania w Sejmie RP na te tematy. Później powstał Komitet Ratowania Nauki Polskiej. Mam nadzieję, że wykorzystując swoje doświadczenie społeczne i polityczne mogę skutecznie wspierać tę funkcję Uniwersytetu.

XII. O PRAWDZIwym WYMIARZE UNIwersYTETU STANOWI JEGO HUMANISTYCZNA KULTURA

szeroko pojmowana humanistyka, odpowiadająca najszybciej i najpełniej na potrzeby życia, jest spoiwem najtrwalszym. W czasie pracy na starych europejskich uniwersytetach z wielką uwagą obserwowałem, jak się w tej roli sprawdzają. My też mamy ku temu wszelkie atuty: Wydziały Humanistyczne, Filozofii i Socjologii, Prawa, Politologii, Ekonomiczny, Pedagogiki i Psychologii, Artystyczny. Ale wciąż nas nie stać na szerszą gamę propozycji dla miasta i regionu, na 300 wykładów rocznie w ramach Studium Generale, jak Uniwersytet w Tybindze, 60-tysięcznym mieście. Wciąż nam brakuje teatru, który tak kiedyś zrósł się z obrazem UMCS, Chatki Żaka tętniącej kulturą dla kilku tysięcy zamieszkałych obok studentów, żywego życia literackiego, wykładów otwartych przyciągających ulicę, festiwalu nauki... Wierzę jednak, że to wszystko przed nami; że stać mój Uni-

wersytet na to, by rósł jako wielka, promieniująca uczelnia humanistyczna. Co nie oznacza bynajmniej umniejszania roli nauk przyrodniczych na najstarszych Wydziałach Biologii i Nauk o Ziemi, Matematyki i Fizyki oraz Chemii. Te, zakorzenione na dobre od dawna, mogą na takim otoczeniu jedynie skorzystać: poszerzyć krąg studentów, dodać kontekst humanistyczny swoim badaniom.

XIII. PROGRAM DZIAŁANIA

to nie tych kilka pomysłów przelanych na papier, by wskazać raczej kierunki mojego myślenia o Uniwersytecie i jego przyszłości. Nie zamierzam forsować pomysłów, które w dyskusji okażą się przedwczesne lub nietrafne. Chcę wyraźnie jednak podkreślić, że realizacja każdego „projektu przyszłości” może przynieść sukces jedynie dzięki wspólnemu wysiłkowi władz uczelnianych wszystkich szczebli, Senatu i jego komisji, zaangażowaniu wielu członków naszej uniwersyteckiej wspólnoty, którym nie jest wszystko jedno, jak będzie postrzegany UMCS za 10 lat, a nawet za lat 20. O realizacji zamierzeń z pewnością decyduje również styl sprawowania funkcji rektora. **Obiecuję, że będzie to styl pracy demokratyczny, otwarty, przyjazny ludziom, wsłuchujący się w potrzeby wszystkich kręgów naszej uniwersyteckiej wspólnoty.**

* * *

Chińska mądrość mówi, że tylko wtedy, gdy zamierzamy więcej, więcej osiągamy. Jeżeli więc powiem, że „Uniwersytet nasz widzę ogromny”, to nie jest to tylko zgrabna parafraza. Takie są moje plany i oczekiwania. W zdaniu tym zawarte jest również pragnienie spożytkowania mojego dotychczasowego doświadczenia dla dobra naszej uniwersyteckiej wspólnoty.

LISTA ELEKTORÓW**Wydział Biologii i Nauk o Ziemi**

prof. dr hab. Antoni Gawron
 prof. dr hab. Nikodem Grankowski
 prof. dr hab. Teresa Jakubowicz
 prof. dr hab. Jan Jarosz
 prof. dr hab. Martyna Kandefer-Szreszeń
 prof. dr hab. Jacek Łętowski
 prof. dr hab. Zdzisław Michalczyk
 prof. dr hab. Anna Skorupska
 prof. dr hab. Anna Tukiendorf
 prof. dr hab. Józef Wojtanowicz
 prof. dr hab. Tadeusz Zawadzki
 prof. dr hab. Zbigniew Krupa
 prof. dr hab. Ryszard Russa
 prof. dr hab. Kazimierz Trębacz
 prof. dr hab. Marian Harasimiuk
 dr hab. Halina Zaporowska
 dr hab. Wanda Małek
 dr Zbigniew Józwick
 dr Ryszard Schoenborn
 dr Krzysztof Kalamucki
 dr Andrzej Świeca

Wydział Matematyki i Fizyki

prof. dr hab. Wiesław A. Kamiński
 prof. dr hab. Jan Szynal
 prof. dr hab. Dominik Szynal
 prof. dr hab. Krzysztof Pomorski
 prof. dr hab. Karol I. Wysokiński
 prof. dr hab. Longin Gładyszewski
 prof. dr hab. Leszek Michalak
 prof. dr hab. Jan Siewiesiuk
 prof. dr hab. Wiesław Gruszecki
 dr hab. Ewa Taranko
 dr hab. Witold Mozgawa
 dr hab. Stanisław Krawczyk
 dr hab. Jan Kurek
 dr Krzysztof Paprocki
 dr Jan Sarzyński
 dr Wiesława Kaczor

Wydział Chemii

prof. dr hab. Andrzej Dawidowicz
 prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski
 prof. dr hab. Jacek Goworek
 prof. dr hab. Bronisław Jańczuk
 prof. dr hab. Roman Leboda
 prof. dr hab. Władysław Rudziński
 prof. dr hab. Zdzisław Suprynowicz
 prof. dr hab. Wiesław Wójcik
 prof. dr hab. Tadeusz Borowiecki
 prof. dr hab. Zbigniew Hubicki
 prof. dr hab. Barbara Gawdzik
 dr hab. Halina Hubicka
 dr hab. Jolanta Narkiewicz-Michalek
 dr hab. Marek Majdan
 dr Dorota Sieńko
 dr Wiesława Wołodkiewicz
 dr Paweł Sadowski

Wydział Prawa i Administracji

prof. dr hab. Tadeusz Bojarski
 prof. dr hab. Lech Dubel
 prof. dr hab. Antoni Hanusz
 prof. dr hab. Romuald Kmieciak
 prof. dr hab. Artur Korobowicz
 prof. dr hab. Marek Kuryłowicz
 prof. dr hab. Leszek Leszczyński
 prof. dr hab. Mirosław Nazar
 prof. dr hab. Maria Poźniak-Niedzielska
 prof. dr hab. Jerzy Stelmasiak
 prof. dr hab. Wojciech Witkowski
 dr Wiesław Tekely
 mgr Jacek Leńczuk

Wydział Humanistyczny

dr hab. Feliks Czyżewski
 prof. dr hab. Henryk Gmiterek
 prof. dr hab. Stanisław Grabias
 prof. dr hab. Leszek Kolek
 prof. dr hab. Albin Koprukowniak
 prof. dr hab. Witold Kowalczyk
 prof. dr hab. Władysława Książek-Bryłowa
 prof. dr hab. Jan Lewandowski
 prof. dr hab. Andrzej Maria Lewicki
 prof. dr hab. Roman Lewicki
 prof. dr hab. Marek Mądzik
 prof. dr hab. Irena Nowicka-Koźluk
 prof. dr hab. Anna Pajdzińska
 prof. dr hab. Leszek Piątkowski
 prof. dr hab. Jan Pomorski
 prof. dr hab. Tadeusz Radzik
 prof. dr hab. Krzysztof Stępnik
 prof. dr hab. Ryszard Szczygiel
 prof. dr hab. Wiesław Śładkowski
 prof. dr hab. Ryszard Tokarski
 prof. dr hab. Małgorzata Willaume
 prof. dr hab. Krystyna Wróbel-Lipowa
 prof. dr hab. Maria Woźniakiewicz-Dziadosz
 prof. dr hab. Andrzej Kokowski
 prof. dr hab. Elżbieta Rzewuska
 dr hab. Anna Sochacka
 dr hab. Emil Horoch

Wydział Ekonomiczny

prof. dr hab. Alicja Pomorska
 prof. dr hab. Jerzy Węclawski
 prof. dr hab. Elżbieta Skrzypek
 prof. dr hab. Tadeusz Tokarzewski
 prof. dr hab. Sławomir Kozłowski
 prof. dr hab. Marek Grabowiecki
 dr Józef Łobocki
 dr Jarosław Kuśpit
 dr Tamara Galbarczyk

Wydział Pedagogiki i Psychologii

prof. dr hab. Maria Cackowska
 prof. dr hab. Maria Chodkowska
 prof. dr hab. Bożydar Kaczmarek
 prof. dr hab. Ryszard Kucha
 prof. dr hab. Marian Ochmański
 prof. dr hab. Stanisław Popek
 dr Krzysztof Kruszko
 dr Zofia Maleszyk
 dr Barbara Myka-Litko
 dr Ewa Skrzetuska

Wydział Filozofii i Socjologii

prof. dr hab. Stanisław Jedynek
 prof. dr hab. Zdzisław Czarniecki
 prof. dr hab. Tadeusz Kwiatkowski
 prof. dr hab. Marian Filipiak
 dr hab. Tadeusz Szkolot
 dr hab. Anna Żuk
 dr Jolanta Świderek
 dr Waldemar Pycka

Wydział Politologii

prof. dr hab. Edward Olszewski
 prof. dr hab. Ziemowit Jacek Pietraś
 prof. dr hab. Henryk Chałupczak
 prof. dr hab. Władysław Kucharski
 dr hab. Grzegorz Janusz
 dr hab. Marek Pietraś
 dr Krzysztof Iwańczuk
 dr Dariusz Kondrakiewicz

Wydział Artystyczny

prof. Maksymilian Snoch
 prof. Sławomir Mieszko
 prof. Grzegorz Mazurek
 adi. II Piotr Lech
 prof. Andrea Jaworska
 adi. II Beata Dąbrowska
 adi. II Urszula Bobryk
 adi I Mariusz Drzewiński
 adi I Renata Gozdecka
 adi I Marek Mazanowski

Filia UMCS

prof. dr hab. Jerzy Wrątny
 prof. dr hab. Jan Łukasiewicz
 prof. dr hab. Halina Zięba-Załucka
 prof. dr hab. Zbigniew Sobolewski
 prof. dr hab. Jerzy Kitowski
 dr hab. Elżbieta Dynia
 dr hab. Elżbieta Ura
 dr Mirosław Kurek
 dr Jerzy Posłuszny

Nauczyciele akademicy z jednostek ogólnouniwersyteckich i pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi

dr Daniela Kołodziej
 mgr Andrzej Prędkiewicz
 mgr Elżbieta Drączkowska
 mgr Teresa Tyzo
 mgr Stanisław Tomkowicz
 mgr Małgorzata Nakonieczna
 mgr Piotr Kaczmarczyk
 mgr Krystyna Organista
 Mariusz Kulczyński
 Krzysztof Podgórski
 Krystyna Rysiak
 Anna Serocka
 Janina Skrańska
 dr Jerzy Jabłoński
 dr Józef Kaczor
 mgr Andrzej Gibki
 mgr Antoni Hoffman
 mgr Wanda Herda
 dr Bogusław Kasperek
 Marta Prąglowska

Studenci

Kamila Sieja
 Agnieszka Guza
 Ewa Pietruczuk
 Justyna Syroka
 Krzysztof Karauada
 Jarosław Janicki
 Tomasz Krasnodębski
 Rafał Kruszyński
 Piotr Pęczak
 Maciej Podleśny
 Grzegorz Woźniak
 Katarzyna Sławek
 Monika Sędkal
 Sebastian Kulik
 Marcin Śnieżek
 Agnieszka Bednarczuk
 Joanna Oźga
 Marek Kubik
 Agnieszka Wysocka
 Karolina Dziągwa
 Alicja Markowska
 Tomasz Pado
 Małgorzata Poliwka

GMACHY WYDZIAŁU BIOLOGI I NAUK O ZIEMI

fot. Maciej Przysucha

GMACHY WYDZIAŁU MATEMATYKI I FIZYKI